EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,

annettu 1 päivänä heinäkuuta 2004,

eurojärjestelmän euromääräisten varannonhoitopalvelujen tarjoamisesta Euroopan unionin ulkopuolisten maiden keskuspankeille, Euroopan unionin ulkopuolisille maille sekä kansainvälisille järjestöille

(EKP/2004/13)

(2004/546/EY)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön ja erityisesti sen 12.1, 14.3 ja 23 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Perussäännön 23 artiklan ja 43.4 artiklan mukaan Euroopan keskuspankki (EKP) ja sellaisten jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat ottaneet euron käyttöön (jäljempänä ”rahaliittoon osallistuvat kansalliset keskuspankit”) voivat luoda suhteet kolmansien maiden keskuspankkeihin ja tarvittaessa kansainvälisiin järjestöihin sekä suorittaa kaikenlaisia pankkitoimia kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.

(2) EKP:n neuvosto katsoo, että eurojärjestelmän olisi toimittava yhtenä järjestelmänä tarjotessaan näille asiakkailleen eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja, riippumatta siitä, minkä eurojärjestelmän jäsenen kautta palvelut tarjotaan. EKP:n neuvosto katsoo tämän vuoksi, että on tarpeen antaa nämä suuntaviivat muun muassa sen varmistamiseksi, että eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja aletaan tarjota yhdenmukaisia käytäntöjä ja yhtenäisiä ehtoja noudattaen, että EKP saa riittävät tiedot näistä palveluista ja että luodaan asiakkaiden kanssa tehtävien sopimusjärjestelyjen yhteisiä ominaisuuksia koskevat vähimmäisvaatimukset.

(3) EKP:n neuvoston mielestä on tarpeen vahvistaa, että kaikki eurojärjestelmän varannonhoitopalveluihin liittyvät tiedot ja asiakirjat, jotka eurojärjestelmän jäsenet ovat laatineet tai joita ne ovat vaihtaneet keskenään, ovat luottamuksellisia ja kuuluvat perussäännön 38 artiklan soveltamisalaan.

(4) Perussäännön 12.1 ja 14.3 artiklan mukaisesti EKP:n suuntaviivat ovat erottamaton osa yhteisön lainsäädäntöä,

ON ANTANUT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Määritelmät

Näissä suuntaviivoissa

— ”kaikenlaiset pankkitoimet” sisältää eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamisen kolmansien maiden keskuspankeille, kolmansille maille itselleen ja kansainvälisille järjestöille näiden keskuspankkien, maiden ja kansainvälisten järjestöjen varantojen hoitoon liittyen,

— ”toimivaltaisella EKP:n henkilöstöllä” tarkoitetaan EKP:ssä toimivia henkilöitä, jotka johtokunta tietyin väliajoin nimeää eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen edellyttämien tietojen toimivaltaisiksi lähettäjiksi ja vastaanottajiksi,

— ”keskuspankit” sisältää rahaviranomaiset,

— ”asiakkaalla” tarkoitetaan mitä tahansa Euroopan unionin ulkopuolista maata (mukaan lukien mikä tahansa viranomainen tai valtion elin), mitä tahansa Euroopan unionin ulkopuolista keskuspankkia tai rahaviranomaista taikka mitä tahansa kansainvälistä järjestöä, jolle eurojärjestelmän jäsen toimittaa eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja,

— ”eurojärjestelmän varannonhoitopalveluilla” tarkoitetaan 2 artiklassa lueteltuja varannonhoitopalveluja, joita eurojärjestelmän jäsenet voivat tarjota asiakkaille ja jotka antavat asiakkaille mahdollisuuden kattavasti hoitaa varantojaan yhden eurojärjestelmän jäsenen kautta,

— ”eurojärjestelmän palvelujen tarjoaja” (ESP) tarkoittaa eurojärjestelmän jäsentä, joka tarjoaa kaikkia eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja,

— ”yksittäisten palvelujen tarjoaja” (ISP) tarkoittaa eurojärjestelmän jäsentä, joka ei tarjoa kaikkia eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja,

— ”kansainvälisellä järjestöllä” tarkoitetaan mitä tahansa järjestöä, yhteisön toimielimet ja elimet pois lukien, joka on perustettu kansainvälisellä sopimuksella tai sen nojalla,

— ”varannoilla” tarkoitetaan asiakkaan vakuuskelpoisia euromääräisiä varoja eli käteistä ja kaikkia arvopapereita, jotka on hyväksytty EKP:n verkkosivuilla julkaistavassa ja päivittäin päivitettävässä eurojärjestelmän vakuuskelpoisten arvopaperien tietokannassa ”ykköslistan arvopapereiksi”, lukuun ottamatta ”liikkeeseenlaskijaryhmä 3:n” piiriin kuuluvia arvopapereita ja, muiden liikkeeseenlaskijaryhmien osalta, ”likviditeettiluokka IV:n” piiriin kuuluvia arvopapereita. Näissä suuntaviivoissa varantoihin ei katsota sisältyvän varoja, joita hallitaan ainoastaan sellaisten eläkkeiden ja eläkkeisiin liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi, jotka asiakkaalla on entistä tai nykyistä henkilökuntaa kohtaan, eikä tiettyä tarkoitusta varten osoitettuja tilejä, jotka eurojärjestelmän jäsen on avannut asiakkaalle julkisen velan uudelleenjärjestämiseksi kansainvälisten sopimusten puitteissa,

— ”kolmansilla mailla” tarkoitetaan EU:n ulkopuolisia maita.

2 artikla

Luettelo eurojärjestelmän varannonhoitopalveluista

Eurojärjestelmän varannonhoitopalvelut sisältävät seuraavat palvelut:

1) Varantojen säilytystilit.

2) Säilytyspalvelut:

   a) kuun lopun tiliotteet ja mahdollisuus toimittaa tiliotteita myös muina päivämäärinä asiakkaan pyynnöstä;

   b) tiliotteiden lähettäminen SWIFT:n välityksellä kaikille asiakkaille, jotka kykenevät vastaanottamaan tilitietoja SWIFT:n välityksellä, ja muita asianmukaisia keinoja käyttäen muille kuin SWIFT:tä käyttäville asiakkaille;

   c) asiakkaiden arvopapereihin liittyvien yrityskohtaisten toimien (esim. kuponkimaksut ja kuolettamiset) ilmoittaminen;

   d) yrityskohtaisten toimien tekeminen asiakkaiden puolesta;

   e) tietyin rajoituksin asiakkaiden ja ulkopuolisten edustajien välisten järjestelyjen helpottaminen automaattisten arvopapereiden lainausohjelmien käytön yhteydessä.

3) Maksu- ja toimituspalvelut:

   a) ilman maksua/toimitus maksua vastaan -periaatteella toteutettavat maksu- ja toimituspalvelut kaikkien niiden euromääräisten arvopaperien osalta, joita varten säilytystilejä tarjotaan;

   b) kaikkien operaatioiden maksun ja toimituksen vahvistus SWIFT:tä käyttäen (tai muita asianmukaisia keinoja käyttäen SWIFT:n ulkopuolisten asiakkaiden osalta).

4) Käteis-/sijoituspalvelut:

   a) valuutan osto/myynti asiakkaiden tileille pääomaperusteisesti ja kattaen ainakin euron oston/myynnin avistakauppana euroalueeseen kuulumattomia G10-valuuttoja vastaan;

   b) määräaikaistalletuksia koskevat palvelut edustajan välityksellä;

   c) yön yli -luottosaldot:

      — saldo on EUR 100 000, mitä vähäisemmän saldon osalta korkoa ei makseta,

      — ykköslista – asiakaskohtaisen rajallisen kiinteän määrän automaattinen sijoittaminen pääomaperusteisesti,

      — kakkoslista – mahdollisuus sijoittaa varoja markkinaosapuoliin edustajan välityksellä;

   d) sijoitusten toteuttaminen asiakkaiden puolesta ja heidän pysyväisohjeidensa mukaisesti sekä eurojärjestelmän palveluja noudattaen;

   e) asiakkaiden esittämien arvopaperien osto-/myyntitoimeksiantojen toteuttaminen jälkimarkkinoilla.

3 artikla

ESP:n ja ISP:n palvelut

1. Eurojärjestelmän jäsenet ovat eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen yhteydessä joko ESP:itä tai ISP:itä.

2. Edellä 2 artiklassa mainittujen palvelujen lisäksi kukin ESP voi myös tarjota muita varannonhoitopalveluja asiakkaille. ESP päättää tällaisista palveluista yksittäin ja tällaiset palvelut eivät kuulu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan.

3. ISP:hen sovelletaan näitä suuntaviivoja ja eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja koskevia vaatimuksia yhden tai useamman eurojärjestelmän varannonhoitopalvelun osalta tai ISP:n tarjoaman tällaisen palvelun osan osalta, jotka kaikki ovat osa eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen kokonaisuutta. Kukin ISP voi myös tarjota muita varannonhoitopalveluja asiakkaille ja päättää tällaisista palveluista yksittäin. Kyseiset palvelut eivät kuulu näiden suuntaviivojen soveltamisalaan.

4 artikla

Eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamiseen liittyvien tietojen antaminen

1. Eurojärjestelmän jäsenten on toimitettava toimivaltaiselle EKP:n henkilöstölle kaikki asiaa koskevat tiedot eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamisesta uusille ja nykyisille asiakkaille sekä ilmoitettava toimivaltaiselle EKP:n henkilöstölle mahdollisten asiakkaiden yhteydenotoista.

2. Eurojärjestelmän jäsenten on pyrittävä saamaan nykyisen, uuden tai mahdollisen asiakkaan suostumus ennen tällaisen asiakkaan henkilöllisyyden paljastamista.

3. Jos suostumusta ei saada, kyseisen eurojärjestelmän jäsenen on toimitettava toimivaltaiselle EKP:n henkilöstölle tarvittavat tiedot asiakkaan henkilöllisyyttä paljastamatta.

5 artikla

Eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamisen kieltäminen tai keskeyttäminen

1. EKP:n on pidettävä eurojärjestelmän jäsenten tiedusteluja varten luetteloa nykyisistä ja mahdollisista asiakkaista, joiden varannoille aiheutuu vaikutuksia varojen jäädyttämistä koskevasta päätöksestä tai muusta vastaavasta toimenpiteestä, jonka tekee joko EU:n jäsenvaltio Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman perusteella tai Euroopan unioni.

2. Jos eurojärjestelmän jäsen keskeyttää eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamisen asiakkailleen tai kieltäytyy näiden palvelujen tarjoamisesta uudelle asiakkaalle muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen tai päätöksen perusteella, jonka eurojärjestelmän jäsen tai jäsenvaltio, jossa eurojärjestelmän jäsen sijaitsee, on tehnyt kansallisten vaatimusten tai kansallisen edun vuoksi, palvelujen tarjoamisen keskeyttävän tai palvelujen tarjoamisesta kieltäytyvän jäsenen on viipymättä ilmoitettava tästä toimivaltaiselle EKP:n henkilöstölle. Toimivaltaisen EKP:n henkilöstön on viipymättä ilmoitettava tästä muille eurojärjestelmän jäsenille. Mikään tällainen toimenpide tai päätös ei estä muita eurojärjestelmän jäseniä tarjoamasta eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja näille asiakkaille.

3. Kaikkiin tapauksiin, joissa kyseessä on nykyisen tai mahdollisen asiakkaan henkilöllisyyden paljastaminen 2 kohdan nojalla sovelletaan 4 artiklan 2 ja 3 kohtaa.

6 artikla

Eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamista koskeva velvollisuus

1. Kukin eurojärjestelmän jäsen on velvollinen tekemään kaikki sellaiset sopimusjärjestelyt asiakkaidensa kanssa, joita se pitää asianmukaisina eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamiseksi.

2. Jollei eurojärjestelmän jäseneen sovellettavasta tai eurojärjestelmän jäsenen sopimasta erityissäännöksestä muuta johdu, eurojärjestelmän jäsen, joka tarjoaa eurojärjestelmän varannonhoitopalveluja tai osaa niistä asiakkailleen, on vastuussa kaikista näistä palveluista.

7 artikla

Asiakkaiden kanssa tehtävien sopimusten yhteisiä ominaisuuksia koskevat vähimmäisvaatimukset

Eurojärjestelmän jäsenet varmistavat, että 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen niiden sopimusjärjestelyt asiakkaiden kanssa ovat näiden suuntaviivojen lisäksi seuraavien yhteisiä ominaisuuksia koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisia. Sopimusjärjestelyissä on

a) mainittava, että asiakkaan vastapuolena on eurojärjestelmän jäsen, jonka kanssa kyseinen asiakas on sopinut järjestelyistä eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tai näiden osan tarjoamiseksi ja että tällaiset järjestelyt eivät sellaisinaan luo asiakkaalle oikeuksia muihin eurojärjestelmän jäseniin nähden. Tämä säännös ei estä asiakasta sopimasta järjestelyistä useamman eurojärjestelmän jäsenen kanssa;

b) viitattava linkkeihin, joita voidaan käyttää asiakkaiden vastapuolten hallussa pitämien arvopaperien selvitykseen sekä asian kannalta merkityksellisiin riskeihin, joita sisältyy sellaisten linkkien käyttämiseen, joita ei ole hyväksytty rahapoliittisiin operaatioihin;

c) mainittava, että tietyt eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen yhteydessä tehdyt transaktiot toteutetaan parhaan kyvyn mukaisesti;

d) mainittava, että eurojärjestelmän jäsen voi tehdä ehdotuksia asiakkaille transaktion ajoitukseen ja toteutukseen liittyen välttääkseen ristiriidat eurojärjestelmän raha- ja valuuttakurssipolitiikan kanssa ja että kyseinen jäsen ei ole vastuussa seurauksista, joita tällaisilla ehdotuksilla voi olla asiakkaalle;

e) mainittava, että eurojärjestelmän jäsenten asiakkailtaan eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamisesta perimiä maksuja voidaan tarkistaa ja että tällaisesta tarkistuksesta mahdollisesti johtuvat maksujen muutokset sitovat asiakkaita asiaan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

8 artikla

EKP:n merkitys eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen tarjoamisessa

EKP koordinoi eurojärjestelmän varannonhoitopalvelujen yleistä tarjoamista ja tähän liittyvää tiedotuksellista kokonaisuutta. Eurojärjestelmän jäsenen, josta tulee ESP tai jolla ei enää ole ESP:n asemaa, on ilmoitettava tästä EKP:lle.

9 artikla

Voimaantulo

Nämä suuntaviivat tulevat voimaan 5 päivänä heinäkuuta 2004.

Niitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2005.

10 artikla

Adressaatit

Nämä suuntaviivat on osoitettu rahaliittoon osallistuville kansallisille keskuspankeille.

Annettu Frankfurt am Mainissa 1 päivänä heinäkuuta 2004.

EKP:n neuvoston puolesta

Jean-Claude TRICHET

EKP:n puheenjohtaja